

Yabanc? Dil Benlik Kavram? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yabanc? Dil Benlik Kavram? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32670>

Özet

Yabancı Dil Benlik Kavramı Ölçeği, 2000 yılında S. Karabınar tarafından doktora tezi kapsamında geliştirilmiş psikometrik bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, üniversite düzeyindeki öğrencilerin yabancı dil öğrenme sürecine dair sahip oldukları benlik algıları, yeterlilik inançları ve tutumları nicel olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Geliştirme süreci, benlik kavramı, ders çalışma becerileri ve akademik başarı arasındaki karmaşık ilişkilerin incelenmesine odaklanmıştır.

Ölçek, bireyin yabancı dil edinimiyle ilgili spesifik alanlardaki (örneğin, konuşma yeteneği, dilbilgisi hakimiyeti ve okuma anlama) öz değerlendirmesini ölçerek, dil öğrenme motivasyonu ve başarıları üzerindeki psikolojik etkileri anlamlandırılmaya katkı sağlamaktadır. Bu araç, özellikle yabancı dil eğitimi ve eğitim psikolojisi alanlarında önemli bir tanı araç olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Yabancı dil öğrenimi, benlik kavramı, dil psikolojisi, akademik başarı, üniversite öğrencileri, Karabınar, psikometrik araç.

Yazarlar

Karabınar, S.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, üniversite öğrencilerinin yabancı dil öğrenme bağlamındaki öz algıları ve yeterlilik inançları geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Bu bağlamda, ölçek, öğrencilerin kendilerini bir dil öğrencisi olarak nasıl konumlandıklarını, ne kadar motive oldukları ve öğrenme görevlerine karşı ne tür duygusal tepkiler verdiklerini belirlemeye yardımcı olur.

Geliştirilme amacı, aynı zamanda, yabancı dil öğrenme sürecinde benlik kavramı ile ders çalışma becerileri ve nihai akademik başarı arasındaki korelasyonel ilişkileri araştırılan geniş bir doktora çalışması için deneysel temelini oluşturmaktadır. Bu sayede, eğitim programları ve müdahale stratejilerinin bu psikolojik değişkenleri dikkate alınarak tasarlanmasına olanak sağlanmıştır.

Yapı

Yabancı Dil Benlik Kavramı Ölçeği'nin ölçtüğü temel yapı, bireyin yabancı dil öğrenme yeteneği ve performansları hakkındaki bilişsel ve duygusal değerlendirmelerini içeren Yabancı Dil Benlik Kavramı'dır. Bu yapı, genel benlik kavramının spesifik, alana özgü bir alt kümesi olarak ele

alınır ve dil öğrenme ortamlarında bireyin davranışları, çabası ve dayanıklılığı güçlü bir şekilde etkilediyi varsayılır.

Ölçek, muhtemelen yabancı dil benlik kavramının farklı boyutları (örneğin, sözlü yeterlilik inancı, yazılı yeterlilik inancı, genel dil öğrenme yeteneğine dair inançlar) kapsayacak şekilde çok boyutlu olarak tasarlanmıştır. Bu alt boyutlar, öğrencinin yabancı dil öğrenimi sırasında karşılaştığı zorluklara karşı geliştirdiği adaptif veya maladaptif stratejileri anlamak için kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisine dair spesifik istatistikler sunulmamış olsa da, bir doktora tezi kapsamında geliştirilen ölçeğin, yapı geçerliği, kapsam geçerliği ve ölçüt bağımlı geçerlik gibi standart psikometrik geçerlik analizlerinden geçirilmiş olması beklenmektedir.

Özellikle yapı geçerliğinin sağlanması için, ölçeğin yabancı dil öğrenme başarıları ve motivasyon gibi ilgili yapılarla teorik beklentilere uygun ilişkiler sergileyip sergilemediği incelenmiştir. Detaylı geçerlik katsayıları ve yöntemleri için Karabınar'ın (2000) orijinal doktora tezine başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik verileri kaynak içerikte belirtilmemiştir. Ancak ölçeğin iç tutarlılığı (Cronbach Alfa katsayısı) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirliğinin incelenerek raporlanması muhtemeldir.

Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin aynı temel yapıyı, yani Yabancı Dil Benlik Kavramının tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Bu tür bir ölçeğin bilimsel çalışmalarda kullanılabilmesi için kabul edilebilir düzeyde güvenilirlik değerlerine sahip olması zorunludur.

Faktör Analizi

Ölçek, "Geliştirme" türünde olduğu için, Yabancı Dil Benlik Kavramının altında yatan boyutları keşfetmek amacıyla büyük olasılıkla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılmıştır. Bu analizler, ölçek maddelerinin hangi faktörler altında toplandığını ve bu faktörlerin ölçülen yapıların teorik boyutlarıyla ne ölçüde örtüşüğünü ortaya koyar.

Faktör yapısının belirlenmesi, ölçeğin kavramsal bütünlüğünü sağlamada ve yabancı dil benlik kavramı yapısının spesifik bileşenlerini (örneğin, sözlü iletişim özgüveni veya yazılı ifade yeterliliği) birbirinden ayırmada kritik rol oynamıştır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Öz Bildirim Envanteri)

Format: Kaynakta belirtilmemekle birlikte, psikolojik ölçme araçlarında yaygın olarak kullanılan Likert tipi derecelendirme ölçeği (örneğin, 5'li veya 7'li dereceleme) kullanılmaktadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Üniversite öğrencileri

Yaş Grubu: Genç Yetkinler (Yaklaşık 18-25 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları: Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütülen doktora tezi kapsamında, yabancı dil öğrenme sürecinde olan üniversite öğrencileri üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Uygulama, grup ortamında gerçekleştirilen öz bildirim temelli bir anket yöntemiyle yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Dil edinimi, öz yeterlilik, yabancı dil becerisi, yabancı dil öğrenimi, akademik çalışma, psikolojik ölçüm, faktör analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımları: Bilgi mevcut değildir.

Bağılı E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazma Adresi: Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, Türkiye (Tezin yazıldığı dönem itibarıyla).

İzinler, Ücret ve Test Yayıncılığı

Ölçek, 2000 yılında doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgileri, ölçeği geliştiren yazar S. Karabınar veya ilgili akademik kurum (ODTÜ) ile iletişime geçilerek öğrenilmelidir.

Kaynaklar

Karabınar, S. (2000). *Yabancı dil öğrenme sürecinde benlik kavramı, ders çalışma becerileri ve*

ba?ar? aras?ndaki ili?kiler üzerine üniversite düzeyinde bir çal??ma. (Doktora tezi). Orta Do?u Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Yabancı Dil Benlik Kavramı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??tır. Maddelerin tamamına ulaşmak için Karab?nar'ın (2000) doktora tezinin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM